

Tednik Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 10.

V Ljubljani, 8. sušca 1907.

XLVII. leto.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja vsak petek. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Posamezna številka 16 h. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino prejema Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Za oznanila je plačati od dvostopne petit-vrste po 20 h, če se oznanilo tiska enkrat; po 18 h, če se tiska dvakrat, in po 16 h, če se tiska trikrat; če se večkrat tiska, znaten popust. Oznanila sprejema „Učiteljska tiskarna“. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vsebina: Štajerskemu učiteljstvu. — Krivoverski klerikalizem — učiteljstvo te kliče pred sodbo ljudstva. — Naš denarni zavod. — Bedno stanje učiteljstva in zahteva po pomoči. — Boda našega kmeta. — Šolski štrajk poljskih otrok na Poznanjskem. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Politiški pregled. — Vestnik. — Razgled po šolskem svetu. — Raznoterosti. — Listnica. — Inserati.

Štajerskemu učiteljstvu. *)

Vabilo k vstopu v društvo „Selbsthilfe“.

Po velikem dnevu v Gradcu, ki je videl učiteljstvo dežele v njegovi slogi, opozarja društvo „Selbsthilfe“ učiteljstvo na to, da je tudi na drugem polju to edinstvo že veliko ustvarilo in še ustvarja. Zato vabimo učiteljstvo, naj deluje tudi tukaj.

Že marsikatera zavarovalnica je stopila do štajerskega učiteljstva, da bi z njim sklepala pogodbe. Gotovo se to ne zgodi samo iz človekoljubja, temveč tudi zato, da se napravi kupčija. Pa saj je tudi vredno vse hvale, da skrbi vsak član našega stanu kolikormožno za svojo in svojecev bodočnost, a to naj stori pri družbi, ki daje tudi učiteljski organizaciji del svojega dobička. Ne moremo pa dovolj glasno v interesu učiteljstva poudarjati, da imamo v deželi od učiteljstva samega ustvarjeno ustanovo, ki nadomešča manj imovitim življenjsko zavarovalnico, katere ves preostanek in podporni zaklad pripada k dobremu njenim članom, t. j. štajerskemu učiteljstvu, in ki deluje malone že 11 let brez dobička za katerokoli zavarovalno družbo samo za blaginjo rodovin naših tovarišev. To je društvo „Selbsthilfe“ štajerskega učiteljstva, ki šteje sedaj že 700 članov in ki je v dobi svojega obstanka izplačalo ostalim po 55 članih 63.088 K in ki si je nabralo lep podporni zaklad, ki popolnoma zagotavlja društveni obstanek. Ta podporni zaklad bo tudi pozneje omogočil, da se dolgoletnim članom olajšajo prispevki in da se jim priznajo še druge vsakovrstne ugodnosti. Da je podlaga, ki sloni na nji to društvo, prava, je razvidno iz tega, da obstoje enaka društva na Zgornjem Avstrijskem, Češkem, Kranjskem, Tirolskem, Hrvaškem, da jih v drugih kronovinah ustanavljajo, da so tudi drugi stanovi ustanovili enaka društva ali jih nameravajo ustanoviti in da je šele pred nekaj meseci društvo privatnih uradnikov na Štajerskem ustanovilo po našem vzorcu društvo, katerega pravila so mestoma našim pravilom popolnoma enaka. Ako se društva „Selbsthilfe“ ogiblje še toliko učnih oseb, sta temu kriva le žalostni gmotni položaj učiteljstva in pa dejstvo, da so mnogi stanovski tovariši še premalo poučeni o bistvu društva. Prednosti našega društva so tako očitne, da je prosilo za sprejem že mnogo privatnih oseb, da žele vedno pristopiti k društvu učne

osebe iz kronovin, kjer se nimajo takega društva, in da so člani našega društva učne osebe najrazličnejših vrst, tudi srednješolski učitelji in kateheti. Učiteljskemu stanu pripadajoči otroci in sorodniki starejših članov vedno zopet pristopajo k društvu.

Da odkrijemo tudi tistim, ki še stojijo izven našega društva, pogled v njegovo bistvo, naj navedemo tu najglavnejšo določbo.

Društvo ima namen, po smrti kakenga člana njegovim ostalim izplačati tolikokrat po 2 K, kolikor ima društvo članov. Po smrti vsakega člana vplačajo vsi drugi donesek 2 K. Razen tega plačajo vsi člani meseca januarja vsakega leta po 2 K v rezervni podporni zaklad. Člani lahko postanejo vse učne osebe in žene učiteljev, ki še niso stare 45 let in ki dokažejo ugodno zdravje. Normalna vstopna starost je določena na 25 let. V tem primeru je plačati le 4 K vstopnine. Kdor vstopi v poznejšem starostnem letu, mora v obrokih pokriti doneske, ki so zapadli pri društvu po dovrstitvi 25 tega starostnega leta. Ti obroki se na željo odmerijo le po 2 K mesečno, da jih lahko vsakdo plača. Ta poplačila takisto pripadajo rezervnemu podpornemu zakladu. Ta zagotavlja društvu obstanek in iz njegovih obresti, kakor že omenjeno, se bodo svojedobno dolgoletnim članom dovoljevale olajšave. Natančnejša pojasnila o društvu, posebno o morebitnih poplačilih, daje (ob natančni navedbi starosti) vsak čas društveno vodstvo v Gaishornu. *)

Društveni odbor vabi s tem iznova vse učne osebe in učiteljske soproje na Štajerskem z ozirom na navedeno, naj čimprej pristopijo k društvu „Selbsthilfe“. To bo v korist lastnim rodovinom in vsemu stanu, ker mu služi čvrsto edinstvo tudi na gospodarskem polju samo v čast.

Odbor društva „Selbsthilfe“ štajerskega učiteljstva v Gaishornu, meseca februarja 1907.

*) Za „Jubilejsko samopomoč“ predsednik tovariš Fran Ks. Trošt, nadučitelj na Igu pri Ljubljani. Uredn.

Krivoverski klerikalizem — učiteljstvo te kliče pred sodbo ljudstva.

(Dalje.)

Nauki se glase: Kdor se bo trkal na svoja prsa in klical: „Gospod, gospodi!“ in ne bo izpolnjeval zapovedi mojega očeta, ta ne bo videl nebeškega kraljestva. — Molitev brez dobrih del ni nič vredna pred Bogom. — Novo zapoved vam dam: Ljubite

*) To vabilo naj velja obenem tudi kot klic k pristopu v društvo „Jubilejska samopomoč“. Kdor hoče sebi in svojem dobro, ga ne bo prezrl. Uredn.